

本課文法內容：

25.1 單字表

25.2 字根以 yod 開始的 Hifil 動詞結構

25.3 字根以 nun 開始的 Hifil 動詞結構

25.4 希伯來文的動詞分析

25.5 如何找出動詞的字根

25.6 如何找出不規則變化動詞的字根

25.1 單字表

知道 v.	(Paal) יָדַע	使知道、宣告 v.	(Hifil) יָדַע
分娩 v.	(Paal) יָלַד	使分娩、(父親) 生 v.	(Hifil) יָלַד
出來 v.	(Paal) יָצָא	使出來、帶出來 v.	(Hifil) יָצָא
下來 v.	(Paal) יָרַד	使下來、帶下來 v.	(Hifil) יָרַד
倒下、落下 v.	(Paal) נָפַל	使落下、俯伏 v.	(Hifil) נָפַל
外面 m.	חוּצוֹת	敘述、告訴 v.	(Hifil) נִגַּד
書信、書 m.	סִפְּרִים סִפֵּר	拯救、奪走 v.	(Hifil) נִצַּל
同支派的親人、盟友、朋友 m.			רֵעִים רָעַ

一、「(父親) 生」 יָלַד 這個涵義用在以男性名字記載的家譜中。

和塞特活到一百零五歲 (五年和年的一百)，和他生了以挪士。(創五 6)

וַיְחִי-שֵׁת הָרִבֹּשׁ שְׁנַיִם וּמֵאָת שָׁנָה וַיֹּלְדֵה אֶת-אֲנוֹשׁ:

二、「敘述、告訴」 נִגַּד 這個動詞沒有 Paal, Nifal 和 Piel, Pual 的結構，此動詞習慣上在後面的受詞前使用依附介詞 לְ。

誰告訴你，你是赤裸的。(創三 11) מִי הִגִּיד לְךָ כִּי עֵרֹם אָתָּה:

三、「拯救、奪走」 נִצַּל 這個動詞沒有 Paal 的結構。

四、利未記十九 18 「愛人如己」 אָהַבְתָּ לְרֵעֶךָ 顯示這條誡命的「人」是自己的親友，馬可福音十二 31 主耶穌使用「近人」(plēsion) 將「人」推及所有在身旁的人。

五、「書信」 סִפֵּר 字根 סִפֵּר 就是第二十三課所學的「計算」(Paal)和「重數」(Piel)。

六、「外面」 חוּצָה 可以與表明方向的 הָ 連用，חוּצָה 意思是「向外面」，在此情況的「外面」都是確指的，加上了定冠詞。

這男人向外面走出去。 הָאִישׁ יָצָא חוּצָה:

「外面」 חוּצָה 也可以與介詞連用。慣用語 לְ מַחוּצַיִם 意思是「在某某的外面」。

他坐在他的帳棚外面。 הוּא יָשָׁב מַחוּצַיִם לְאֶהֱלֹוֹ:

25.2 字根以 yod 開始的 Hifil 動詞結構

如果動詞字根的第一個字母是 י (yod)，在 Hifil 動詞結構的變化中會改寫為 ו (vav)。這種動詞的字根原來是長的 ו (vav)，因為 vav 被用來當作連接詞，而改成短的 י (yod)。在 Hifil 動詞結構的變化中，這個動詞恢復原來的動詞字根 vav。這類的動詞很多，在判斷動詞字根時，需要格外留意。

本課所學的這類動詞有以下四個：

使出來、帶出來 v.	(Hifil) יצא	使知道、宣告 v.	(Hifil) ידע
使下來、帶下來 v.	(Hifil) ירד	使分娩、(父親) 生 v.	(Hifil) ילד

以下表格以動詞「使下來」ירד 為例，另外的三個動詞您能夠在課本後面的附錄中找到。動詞「使下來」ירד (Hifil)

完成式	我使下來	你使下來	妳使下來	他使下來	她使下來
	הוֹרַדְתִּי	הוֹרַדְתָּ	הוֹרַדְתְּ	הוֹרִיד	הוֹרִידָה
未完成式	我們將使下來	你們將使下來	妳們將使下來	他們將使下來	她們將使下來
	הוֹרַדְנָנוּ	הוֹרַדְתֶּם	הוֹרַדְתֶּן	הוֹרִידוּ	הוֹרִידוּ
未完成式	我將使下來	你將使下來	妳將使下來	他將使下來	她將使下來
	אֹרִיד	תֹּרִיד	תֹּרִידי	יֹרִיד	תֹּרִיד
	我們將使下來	你們將使下來	妳們將使下來	他們將使下來	她們將使下來
	נֹרִיד	תֹּרִידוּ	תֹּרִידנה	יֹרִידוּ	תֹּרִידנה

分詞	陽性單數	陰性單數	陽性複數	陰性複數
正使下來	מֹרִיד	מֹרִיכה	מֹרִידים	מֹרִידות
命令式	你要使下來	妳要使下來	你們要使下來	妳們要使下來
使下來	הוֹרֵד	הוֹרִידי	הוֹרִידוּ	הוֹרִידנה
不定詞 使下來	組合字型	(ל)הוֹרִיד	絕對字型	無

請留意，以上 Hifil 表格中的第二個字母 ו 都是由字根 י (yod) 變化而來。您如果看見動詞以 הו 開始寫，字尾是完成式動詞人稱，它就可能是 Hifil 動詞結構。

耶和華指示。 : הוֹרִיעַ יְהוָה: (動詞字根 ידע)

如果您看見動詞的開始是未完成式的前置人稱字母，後面緊跟著 ו，這個動詞就很可能是 Hifil 動詞結構的未完成式。Hifil 動詞結構的未完成式沒有前置字母 ה。

他將帶她出來。 : הוּא יוֹצִיא אוֹתָהּ: (動詞字根 יצא)

因此，在找尋這類動詞的字根時，需要留意把 ו改成 י，才能找到正確的字根。

你們生了大衛。 הוֹלִדְתֶם אֶת דָּוִד (動詞字根 ילד)

他使他的女兒從一棵樹下來。 הוֹרִיד אֶת בָּתּוֹ מִן עֵץ (動詞字根 ירד)

妳們將宣告這盟約。 תוֹדְעֶנָּה אֶת הַבְּרִית (動詞字根 ידע)

25.3 字根以 nun 開始的 Hifil 動詞結構

動詞字根的第一個字母是 נ (nun) 的 Hifil 結構會失落了這個字根 nun。然後，在字根的第二個字母加上一個 dagesh 點，「紀念」這個失去的字根 nun。在判斷動詞字根的時候，您必須在字根僅存的兩個字母前面加回這個失去的 nun，就是動詞原來的模樣。

本課介紹的這類動詞有三個：

使落下、俯伏 v.	(Hifil) נפל
敘述、告訴 v.	(Hifil) נגד
拯救、奪走 v.	(Hifil) נצל

以下表格以動詞「告訴」נגד 為例，另外的兩個動詞您能夠在課本後面的附錄中找到。

動詞「告訴」נגד (Hifil)

完成式	我告訴	你告訴	妳告訴	他告訴	她告訴
	הִגַּדְתִּי	הִגַּדְתָּ	הִגַּדְתְּ	הִגִּיד	הִגִּידָה
	我們告訴	你們告訴	妳們告訴	他們告訴	她們告訴
	הִגַּדְנוּ	הִגַּדְתֶּם	הִגַּדְתֶּן	הִגִּידוּ	הִגִּידוּ
未完成式	我將告訴	你將告訴	妳將告訴	他將告訴	她將告訴
	אֶגִּיד	תִּגִּיד	תִּגִּירִי	יִגִּיד	תִּגִּיד
	我們將告訴	你們將告訴	妳們將告訴	他們將告訴	她們將告訴
	נִגִּיד	תִּגִּידוּ	תִּגִּידְנָה	יִגִּידוּ	תִּגִּידְנָה

分詞	陽性單數	陰性單數	陽性複數	陰性複數
正告訴	מִגִּיד	מִגִּידָה	מִגִּידִים	מִגִּידוֹת
命令式 告訴	你要告訴	妳要告訴	你們要告訴	妳們要告訴
	הִגַּד	הִגִּירִי	הִגִּידוּ	הִגִּידְנָה
不定詞 告訴	組合字型	(ל)הִגִּיד	絕對字型	הִגִּיד

請留意，動詞字根的第一個字母 נ (nun) 不見了，第二個字母 ג (gimel) 上面多了一個點。不過，這樣判斷的時候要注意 Piel 動詞字根的第二個字母也會有一個點 (五喉音字母除外)。

在找尋動詞字根時，這類動詞必須加入失去的 נ (nun)，就是字根的三個字母。

我拯救了他。   :הַצַּלְתִּי אוֹתוֹ: (動詞字根 נצל)

你們將丟下你們的刀。   :תַּפִּילוּ אֶת הַרְבָּבָתְכֶם: (動詞字根 נפל)

他告訴你這個命令。   :הִגִּיד לְךָ אֶת הַמִּצְוָה: (動詞字根 נגד)

25.4 希伯來文的動詞分析

在研讀希伯來文聖經的時候，「動詞」往往是解釋經文最重要的關鍵，對於一個動詞的分析，必須看出來它的以下文法內涵：

1. 動詞結構 (structure)：簡單主動、簡單被動、加強主動、加強被動、使役主動、使役被動、反身主動 (Paal, Nifal, Piel, Pual, Hifil, Hofal, Hitpaal)
2. 時態 (tense)：完成式、未完成式、分詞、命令式、不定詞 (Perfect, Imperfect, Participle, Imperative, Infinitive)
3. 人稱：第一 (我 我們)、第二 (你 妳 你們 妳們)、第三 (他 她 他們 她們) (first person, second person, third person)
4. 陰陽性 (gender)：陽性、陰性 (masculine, feminine)
5. 單複數 (number)：單數、複數 (singular, plural)
6. 字根 (root)：通常是三個，偶而會有四個字母
7. 翻譯 (translation)

舉例說明

對於一般動詞，就是「完成式」和「未完成式」

אַהַבְתָּ Paal 動詞結構 完成式 第二人稱 陽性 單數 字根 אהב (喜愛)
翻譯：你喜愛

對於「分詞」，Paal 動詞結構分成主動分詞、被動分詞 (active, passive) 沒有區分人稱

יוֹשֵׁב Paal 動詞結構 主動分詞 陽性 單數 字根 ישב (居住)

翻譯：正居住 (可以依照上下文加入 我 你 他 等陽性單數人稱)

請注意，被動分詞僅 Paal 動詞結構有。經文中出現的分詞絕大多數為主動分詞。

對於「命令式」僅有第二人稱

שָׁמְרוּ Paal 動詞結構 命令式 第二人稱 陽性 複數 字根 שמר (保守)
翻譯：你們要保守

對於「不定詞」沒有時態 沒有人稱 沒有陰陽性 也沒有單複數 前面常有依附介詞

לְקַרֵּא 依附介詞 לְ + Paal 動詞結構 不定詞 字根 קרא (喊叫)

翻譯：喊叫 (to call) 通常是句子出現的第二個動詞 to 中文沒有譯出

בְּשִׁמְעוֹ 依附介詞 בְּ + Paal 動詞結構 不定詞 字根 שמע (聽見)

翻譯：在聽見的時候 (in hear) 依附介詞 בְּ בְּ 通常表達「在 (當) ...的時候」

25.5 如何找出動詞的字根

分析動詞的時候，找出動詞的字根是研讀希伯來文最困難的地方，按照以下介紹的步驟，幫助您可以找到每個動詞的字根。建議您不要立即去翻查分析字典 (Analytical Hebrew-Chaldee Lexicon)，或尋求電腦資源的協助，自己練習判斷字根，您才能夠進步。

當您看見一個希伯來文字，且判斷出它是個動詞。動詞經常位於句首，常常是帶有反轉 vav 的未完成式，旁邊有主詞或有受詞。帶有受詞記號的字都不會是動詞。希伯來文句子的每個字可以調動擺放位置，有時候會把要強調的受詞放在動詞前面，有時候把主詞放在句尾，要留心判斷。除非是省略動詞的句子，否則一個句子一定有一個動詞。

一、判斷時，除去附加的連接詞、介詞、疑問句記號和定冠詞。

二、挪開所有在前面、後面的人稱記號字母，以及分詞加在中間的 וּ 或 וַ，還有可能是 Hifil 結構加在中間的 וֹ。

三、若這個動詞很長，可能後面接著代名詞受詞字尾 (這部分文法第二十七課會介紹)，要拿開。不定詞後面也可能有所有格代名詞字尾，也要拿開。

四、如此，就能夠看出來動詞字根的三個字母。

舉例說明

אֲשַׁמֵּר Paal 動詞結構 未完成式第一人稱單數字首 א 字根 שמר (保守)

翻譯：我將保守

לְדַבֵּר 依附介詞 לְ + Piel 動詞結構 不定詞 字根 דבר (說)

從音韻和字根的第二字母有 dagesh，判斷出它是 Piel 結構 翻譯：說 (to speak)

הַשּׁוֹמֵר 定冠詞 הַ + Paal 動詞結構 主動分詞中間的 וּ 字根 שמר (保衛)

翻譯：這保衛的 (因為有定冠詞，這個分詞是當作名詞或形容詞使用)

וְהַלְבִּישׁוּ 連接詞 וְ (可反轉或不反轉) + Hifil 動詞結構的 הַ 和 יִ

完成式第三人稱陽性或陰性複數字尾 וּ 字根 לבש (穿)

翻譯：和他們 (她們) 使穿上 或 (和) 他們 (她們) 將使穿上

וּבְעֶמְדוֹ 連接詞 ו 介詞 ב 字尾所有格代名詞 ם 「他的」 + Paal 動詞結構 不定詞
字根 עמד (站立) 翻譯：和在他站立的時候

יִשְׁמְרֶךָ 字尾受詞代名詞 ך 「你」 + Paal 動詞結構未完成式第三人稱陽性單數字首 ך
字根 שמר (保衛) 翻譯：他將保衛你

25.6 如何找出不規則變化動詞字根的三個字母

當這樣做了上面介紹的步驟，發現餘下的字根只有兩個字母，這個時候，就要補上可能失落的字母，再查考字典看看是否就是這個字了。希伯來文失落字母的字群有五類，本書第十二課已經介紹過。您可以在此作個複習：

1. 字根第三個字母是 ה
2. 字根第二個字母是 ו 或 ך
3. 字根第一個字母是 ך
4. 字根第一個字母是 ן
5. 字根第二個和第三個字母相同

舉例說明

וְעָשׂוּ 連接詞 ו (可反轉或不反轉) + Paal 動詞結構 完成式第三人稱複數字尾 ו
加入字根的第三個字母 ה 成為 עָשָׂה (製造)
翻譯：和他們(她們)製造 或 (和)他們(她們)將製造

קָמָתִי Paal 動詞結構 完成式第一人稱單數字尾 י
加入字根的第二個字母 ו 成為 קָם (起來) 翻譯：我起來了

אֲדַע Paal 動詞結構 未完成式第一人稱單數字首 א
加入字根的第一個字母 י 成為 יָדַע (知道) 翻譯：我將知道

יִפֹּל Paal 動詞結構 未完成式第三人稱陽性單數字首 י
加入字根的第一個字母 נ 成為 נָפַל (倒下) 翻譯：他將倒下

מִדַּתֶּם Paal 動詞結構 完成式第二人稱陽性複數字尾 תם
字根的第二和第三個字母相同 מדד (測量) 翻譯：你們測量了

除了這五類的字群外，還有少數的字是單獨不規則變化的字，就只能夠靠經驗和記憶了。
「拿」 לקח、「行走」 הלך、「給」 נתן、「擊打」 נכה 是很常出現的不規則單字。

舉例說明

נתן Paal 動詞結構 命令式 第二人稱陽性單數 加上字根的第一個字母 נ
字根 נתן (給) 翻譯：你要給

נִתַּן 連接詞 נ (反轉) + Hifil 動詞結構 未完成式第三人稱陽性單數字首 '，
加上字根第一和第三個字母，分別是 נ 和 ה 字根 נכה (擊打)
翻譯：和他擊打了

練習一 請翻譯下列動詞

אָצִיל	4.	אָפִיל	3.	הַצִּלְתִּי	2.	הַפִּלְתִּי	1.
תּוֹרִיד	8.	תּוֹצִיא	7.	הוֹרְדָהּ	6.	הוֹצֵאתָ	5.
תְּשַׁלְּכִי	12.	תְּגִידִי	11.	הַשְּׁלַכְתִּי	10.	הַגִּדְתִּי	9.
הַשְּׁלִיךְ	16.	הַפִּיל	15.	הוֹדִיעַ	14.	הוֹלִיד	13.
יִשְׁלַךְ	20.	יִגִּיד	19.	יִצִּיל	18.	יּוֹצִיא	17.
תְּצִיל	24.	תּוֹדִיעַ	23.	הַגִּידָה	22.	הוֹרִיכָה	21.
נִגִּיד	28.	נִפִּיל	27.	הַצִּלְנוּ	26.	הַפִּלְנוּ	25.
תּוֹרִידוּ	32.	תּוֹדִיעוּ	31.	הוֹרְדֶתֶם	30.	הוֹדְעֶתֶם	29.
הוֹלִידוּ	36.	הוֹצִיאוּ	35.	הַצִּילוּ	34.	הַשְּׁלִיכוּ	33.
יּוֹדִיעוּ	40.	יּוֹרִידוּ	39.	יִגִּידוּ	38.	יִפִּילוּ	37.
לְהוֹרִיד	44.	לְהוֹצִיא	43.	לְהַפִּיל	42.	לְהַגִּיד	41.

練習二 請分析並翻譯下列的動詞

הַמוֹצִיא	4.	וַיִּשֶׁת	3.	וַשְׁמִנוּ	2.	בְּבוֹאֲכֶם	1.
יְהִיָּה	8.	וַאֲכַל	7.	הַפְּתוּחוֹת	6.	הַגִּדְתִּי	5.
הַמִּגִּיד	12.	לְלַדָּת	11.	הַעֲמַדְנוּ	10.	וּלְשַׁלַּח	9.
לְהַשְׁלִיךְ	16.	קִמַּתֶּם	15.	וַיִּצְווּ	14.	וְהַמְחִיזוּקִים	13.
תְּשַׁכְּבוּ	20.	וּבְלִכְתֹּךְ	19.	וַיָּמַת	18.	בְּשִׁבְתֶּךָ	17.
נִשְׁבַּר	24.	לְשַׁלַּח	23.	יּוֹרִידוּ	22.	לְתַת	21.

練習三 請翻譯下列的句子

1.	אם רָעַד יָגִיד אֶת הָאֲמֶת יִצִּיל אֶת נַפְשׁוֹ:
2.	אֲבָרְהָם הוֹלִיד אֶת יִצְחָק וַיִּצְחָק הוֹלִיד אֶת יַעֲקֹב:
3.	אַתֶּם תּוֹדִיעוּ אֶת הָרָעֵב וְאֵז תּוֹצִיאוּ אֶת הַמְּטָה לְמַעַן תִּצְיִלוּ אוֹתוֹ:
4.	הַמְּגִיד מוֹדִיעַ לָעַם וּמִשְׁמִיעַ שְׁלוֹם בְּאֵהָל מוֹעֵד:
5.	הַזֶּקֶן לֹא רָאָה אֶת הַדֶּרֶךְ וַיִּפֹּל עַל פָּנָיו וַיִּצִּיל אוֹתוֹ רַעְיוֹ:
6.	הַשָּׂרִים הַחֲזִיקוּ אֶת חֵילָם וַיּוֹדִיעוּ כִּי תִהְיֶה מַלְחָמָה:

練習四 請翻譯下列的句子，留意有些非常相像的動詞

1.	וַיֵּשְׁבוּ הַמַּלְאָכִים אֶל בֵּית לָחֶם וַיֵּשְׁבוּ שָׁם:
2.	לֹא אוֹכַל לְאֹכַל פְּרִי אוֹ בֶשֶׂר וַתַּחֲתֶם אֹכַל לָחֶם:
3.	הַשֹּׁפֵט אָהַב לְסַפֵּר אֶת כָּל מִשְׁפָּטָיו אֲדָךְ לֹא אָהַב לְסַפֵּר עֲלֵיהֶם לְרַעְיוֹ:
4.	תָּבוֹאוּ אֶל יְרוּשָׁלַם וְגַם תִּבְנוּ שָׁם בָּתִּים אֲדָךְ אֶל תַּעֲמִידוֹ מִזִּבְחַ בְּקִרְבַּ הָעִיר:
5.	הַמוֹצִאִים זָהָב בַּהָרִים מוֹצִיאִים אוֹתוֹ מִשֶׁם וְאִינָם מוֹדִיעִים אוֹתוֹ לְמַלְךְ:
6.	אִירַשׁ אֶת כָּל בְּגָדֵי אִמִּי וְאוֹתָם אֲלַבֵּשׁ אֲדָךְ לֹא אֲלַבִּישׁ אֶת רַעֲי בֵּהֶם:
7.	אַהֲרֹן יִפִּיל אִישׁ גָּדוֹל מִמֶּנּוּ כַּאֲשֶׁר יִפֹּל:
8.	יַעֲקֹב הוֹלִיד בָּנִים רַבִּים אֲדָךְ לֹא יָכַל לְהַצִּיל אֶת הָאֶחָד אֲשֶׁר אָהַב:

練習五 請翻譯下列出自出埃及記第六章的經文

出六 1

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה עֲתָה תִרְאֶה אֲשֶׁר

אֶעֱשֶׂה לְפָרְעָה כִּי בִיד חֲזָקָה (強壯的) יִשְׁלַחַם (他將放走他們)

וּבִיד חֲזָקָה (強壯的) יִגְרֹשֶׁם (他將趕出他們) מֵאֶרֶצוֹ:

出六:2

וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶל-מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי יְהוָה:

出六 3

וְאֵרָא (我被看見) אֶל-אֲבָרְהָם אֶל-יִצְחָק וְאֶל-יַעֲקֹב בְּאֵל שְׁדֵי (全能)

וְשָׁמִי יְהוָה לֹא נֹדַעְתִּי (我被知道) לָהֶם:

出六 4

וְגַם יִקְמַמְתִּי (我堅立) אֶת-בְּרִיתִי אִתְּם לָתֵת לָהֶם אֶת-אֶרֶץ כְּנָעַן

אֵת אֶרֶץ מִגְרֵיהֶם (他們的暫居地) אֲשֶׁר-גָּרּוּ בָּהּ: (他們暫居)

出六 5

וְגַם אֲנִי שָׁמַעְתִּי אֶת-נִאֲקַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

אֲשֶׁר מִצְרִים מַעֲבֹדִים (使工作) אִתְּם וְאֶזְכֹּר אֶת-בְּרִיתִי:

出六 6

לָכֵן (因此) אָמַר לְבְנֵי-יִשְׂרָאֵל אֲנִי יְהוָה וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם

מִתַּחַת סְבִלֹת מִצְרַיִם וְהִצַּלְתִּי אֶתְכֶם מִעֲבָדְתָם וְגֵאלְתִּי (我買贖) אֶתְכֶם

בְּזְרוּעַ (以膀臂) נְטוּיָה (被伸出的) וּבְשִׁפְטַיִם (以刑罰) גָּדְלִים:

出六 7

וְלִקְחַתִּי אֶתְכֶם לִי לְעַם וְהָיִיתִי לָכֶם לְאֱלֹהִים וַיִּדְעֻתֶם

כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הַמוֹצִיא אֶתְכֶם מִתַּחַת סְבִלֹת (的重擔) מִצְרַיִם:

出六 8

וְהִבֵּאתִי (我領出來) אֶתְכֶם אֶל-הָאֶרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁאַתִּי (我舉) אֶת-יָדַי לָתֵת אֹתָהּ

לְאֲבָרְהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב וְנָתַתִּי אֹתָהּ לָכֶם מוֹרְשָׁה (產業) אֲנִי יְהוָה:

出六 9

וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה בֶּן אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

וְלֹא שָׁמְעוּ אֶל-מֹשֶׁה מִקְצֵר רוּחַ (由於靈的短) וּמִעֲבֹדָה קָשָׁה (困難的):

出六 10

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר:

出六 11

בֹּא דַבֵּר אֶל-פְּרַעֲהַ מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַיִּשְׁלַח אֶת-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל מֵאֶרְצוֹ: